Alkalmazható-e a DOSPERT kérdőív informatikai kockázatvállalási hajlandóság mérésére?

Fehér-Polgár Pál

Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, feherpolgar.pal@kgk.uni-obuda.hu

Absztract: Egy korábbi tanulmányomban módosítottam az DOSPERT kérdőívet. és bővítettem egy új tématerülettel az IT-biztonsági kockázatvállalási hajlandósággal. Majd egy másik publikációmban bemutattam az ezzel a módosított kérdőívvel végzett első felmérésem eredményét.Jelen publikációban a módosított kérdőívben szereplő IT-biztonsági kérdések és a kérdőív többi területének kérdései közötti kapcsolatot vizsgálom.Hipotézisem szerint az új kérdések használata nem feltétlenül szükség a válaszadók IT-biztonsággal kapcsolatos kockázatvállalási hajlandóságának felméréséhez. Feltételeztem, hogy az eredeti DOSPERT-kérdésekre adott válaszok felhasználhatók az IT-biztonsági kockázati hajlandóság mérésére a vizsgálatimintámban.

Kulcsszavak: DOSPERT, biztonságtudatosság, IKT biztonság

1 Irodalomkutatás

A szakirodalmi kutatásaim során megvizsgáltam a kockázat és a biztonsági modellek különböző definícióit. Ezek közül kiemeltem azokat az eszközöket, amelyek az emberi tényezővel foglalkoznak és az értékeléshez felhasználhatók.

Kiemeltem Weber, Blais és Betz 2002-ben publikált DOSPERT (Domain- Specific Risk-Taking) tanulmányát, amelyben egy új pszichometriai elemzőeszközt hoztak létre a kockázatvállalási hajlandóság témakörében, amely az élet különböző területein méri a kockázatvállalási hajlandóságot.

A kérdőív által mért területek:

- pénzügyi,
- egészség/biztonság,
- sport és szabadidő,
- etikai,
- társadalmi

A kérdőív kérdéseinek megválaszolásához a válaszadók egy hétfokozatú likertskálán választhatják ki a saját magukra jellemzőnek gondolt értéket. A kérdések három csoportra bonthatóak, melyek a kérdéssel kapcsolatban észlelt kockázatra, a cselekvés választásával elérhető várható hasznosságra, és az adott cselekvés választásának valószínűségére kérdeznek rá.

2 Kutatásmódszertan

Kutatásomhoz a Radnóti István által magyarra fordított DOSPERT kérdőív 2006-os változatát módosítottam. Kiegészítettem egy új, az információs és kommunikációs technológia biztonságával kapcsolatos területtel (domain), amely öt új kérdést tartalmaz.

Ezek egyszerű, szituációs kérdések, amelyek tartalmilag és formailag is megegyeznek a kérdőív eredeti kérdéseivel, így bárki, mindenféle előképzettség és különleges tulajdonság nélkül megcselekedhetik.

Ezek a kérdések a következők:

- Továbbítana-e vállalati információkat privát e-mail címére?
- Csatlakozna-e nyilvános, nyílt wifi-hálózathoz?
- Használná a PIN-kódját, jelszavát vagy a feloldási mintáját mások előtt?
- Engedné-e, hogy valaki az Ön előzetes beleegyezése nélkül használja az okoseszközét?
- Töltene-e vállalati adatokat az okostelefonjára?

Annak érdekében, hogy a kérdőívet, amely a módosítás előtt 40 kérdést tartalmazott, ne váljon túl hosszúvá, véletlenszerűen minden a kérdőív által lefedett eredeti tématerületről egy kérdést eltávolítottam.

Az kérdés eltávolítás után az új kérdőívet egy kis mintán teszteltem. Majd a kapott eredmények alapján továbbmódosítottam a kérdőívemet. Ezek után az előző bekezdésben bemutatott öt kérdést adtam a kérdőívhez.

A kérdések megtervezésekor arra törekedtem, hogy rövid, könnyen érthető viselkedésformákat fogalmazzak meg, amelyek olyan tevékenységekre kérdeznek rá, amelyek informatikai biztonsági kockázattal járnak, és szinte bárki által elkövethetőek.

Kutatásom célja maga a DOSPERT kérdőív tesztelése a mostani cikk készítése kor. Annak tesztelése, hogy alkalmas-e maga az eredeti DOSPERT kérdőív az egyetemi hallgatók informatikai biztonsági kockázatvállalásának mérésére. [3][4]

Feltételeztem, hogy a kockázatvállalási hajlandóság egy általános személyiségtényező, amely szignifikánsan korrelál az élet és így a kérdőív különböző területein, így az IT-biztonsági kockázatvállalási hajlandóságot nem kell külön mérni [5].

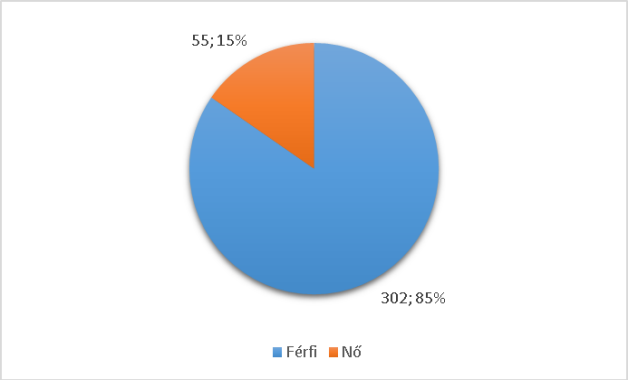
3 Minta és eredmények

3.1 Minta bemutatása

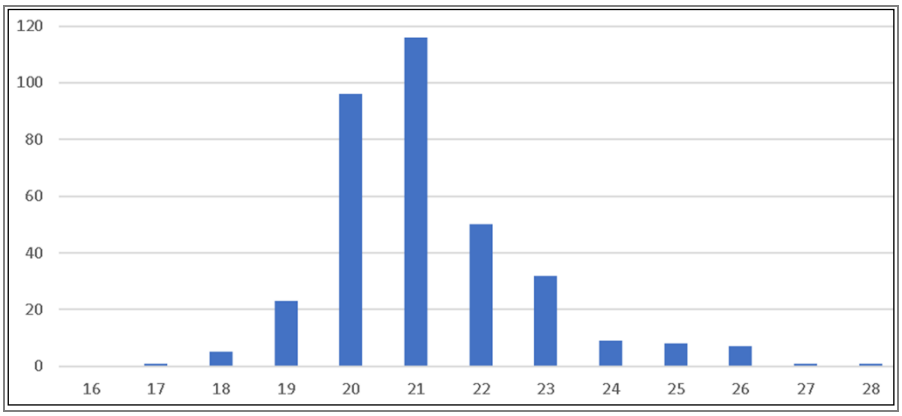
A kérdőív online formában került megosztásra a válaszadónak vállalkozó egyetemi hallgatók között 2019-ben. A beérkezett válaszok tisztítása után, mely csak a félbehagyott kitöltések eltávolítását jelentette, a mintába 357 érvényes válasz került.

Az online kérdőívbe az elemezhetőség bővítésére a kiinduló kérdőív minimális számú demográfiai jellegű kérdéssel, amik az életkorra, a nemre, és a válaszadó által hallgatott szakra vonatkoztak.

A diákoktól minimális demográfiai adatokat gyűjtöttünk (életkor, nem, tanulmányozott szak).A minta mérete 357 hallgató volt. Ebből 302 férfi és 55 nő volt.

Ábra 1
A válaszadók nem aránya
Forrás: Saját szerkesztés a kérdőív válaszai alapján

Ábra 2
A válaszadók korának eloszlása
Forrás: Saját szerkesztés a kérdőív válaszai alapján

A válaszadók átlagéletkora 21,5 év volt, az átlagtól való átlagos eltérés pedig 2,7 év, tehát a minta döntő többségét a 19-24 év közötti válaszadók alkották. Koruk alapján, így a válaszadókat a Z generációba sorolhatjuk. A megkérdezett hallgatók által tanult szakok között közel azonos arányban kerültek ki a közgazdász, a villamosmérnök és a gépészmérnök hallgatók [6][7].

3.2 Az eredmények bemutatása

A minta válaszai alapján megvizsgáltam az IT-biztonsági kérdéseim és az eredeti DOSPERT kérdőívből származó kérdések közötti kapcsolatot. Ehhez a vizsgálathoz regressziós analzíist használtam SPSS programcsomag segítségével.

3.2.1 Továbbítana-e vállalati információkat privát e-mail címére?

Model Summary - ICT KOCKÁZAT Vállalati adatokat a privát emailcímemre továbbítani. 3

Model	R	R^2	Adjusted R^2	RMSE
H_0	0.000	0.000	0.000	1.614
H_1	0.576	0.332	0.277	1.372

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
H_1	Regression	307.977	27	11.407	6.061	< .001
	Residual	619.155	329	1.882		
	Total	927.132	356			

Note. The intercept model is omitted, as no meaningful information can be shown.

Coefficients

Model		Unstandardized	Standard Error	Standardized	t	p
H_0	(Intercept)	3.852	0.085		45.094	< .001
H_1	(Intercept)	-0.125	0.472		-0.265	0.791
	E KOCKÁZAT Megkérdőjelezhető költségeket leírni az adóbevallásban.3	0.217	0.069	0.186	3.141	0.002
	E KOCKÁZAT Más munkáját a sajátomként felhasználni. 3	0.103	0.062	0.090	1.666	0.097
	E KOCKÁZAT Egy barát titkát kifecsegni. 3	0.030	0.059	0.027	0.510	0.611
	E KOCKÁZAT Egy kisgyereket magára hagyni otthon egyedül, amíg elmegy a boltba. 3	0.180	0.056	0.175	3.238	0.001
	E KOCKÁZAT Egy 50.000 Ft-ot tartalmazó pénztárcát megtartani. 2	0.028	0.050	0.030	0.570	0.569
	F KOCKÁZAT A napi jövedelmem feltenni lóversenyre. 3	0.053	0.070	0.047	0.748	0.455
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10% -át befektetni egy mérsékelt növekedésű, diverzifikált alapba. 3	0.001	0.064	8.192×10^{-4}	0.016	0.987
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy kockázatos pókerjátszmában. 3	-0.100	0.071	-0.090	-1.422	0.156
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 5%-át egy magaskockázatú befektetésbe fektetni. 3	-0.014	0.063	-0.013	-0.232	0.817
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy sportmérkőzésre. 3	0.065	0.070	0.061	0.929	0.354
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10%-át egy új üzleti lehetőségbe fektetni. 3	0.059	0.067	0.049	0.884	0.378
	H KOCKÁZAT Túl sok alkoholt fogyasztani egy társadalmi eseményen, például egy esküvőn. 3	0.047	0.052	0.049	0.917	0.360
	H KOCKÁZAT Biztonsági öv viselése nélkül vezetni. 3	0.064	0.069	0.061	0.934	0.351
	H KOCKÁZAT Bukósisak nélkül motorozni.3	-0.039	0.079	-0.031	-0.494	0.622
	H KOCKÁZAT Naptej nélkül napozni. 3	-0.042	0.056	-0.039	-0.761	0.447
	H KOCKÁZAT Hazasétálni egyedül egy nem biztonságos városrészben. 3	0.241	0.064	0.201	3.760	< .001
	R KOCKÁZAT Olyan sípályán lesiklani, ami meghaladja a képességeim. 3	-0.042	0.065	-0.036	-0.649	0.517
	R KOCKÁZAT Vadvízi evezésre menni tavasszal, nagy vízállás esetén.3	-0.004	0.063	-0.004	-0.063	0.950
	R KOCKÁZAT Ejtőernyőzni.3	-0.011	0.064	-0.011	-0.172	0.864
	R KOCKÁZAT Bungeejumpingozni egy magas hídról. 3	0.034	0.066	0.034	0.519	0.604
	R KOCKÁZAT Kis repülőgépet vezetni. 3	-0.101	0.058	-0.095	-1.721	0.086
	S KOCKÁZAT Beismerni egy barátomnak, hogy az ízlésem különbözik az övétől.3	-0.063	0.059	-0.053	-1.069	0.286
	S KOCKÁZAT Egy hatósági személlyel összekülönbözni.3	0.063	0.069	0.052	0.912	0.362
	S KOCKÁZAT Izgalmasabb karrierbe kezdeni egy biztosabb karrier helyett. 2	-0.077	0.081	-0.052	-0.954	0.341
	S KOCKÁZAT Egy kellemetlen témáról beszélni egy munkahelyi megbeszélésen. 2	0.040	0.069	0.031	0.569	0.569
	S KOCKÁZAT A családtól és a rokonoktól távolra költözni. 3	0.148	0.063	0.124	2.361	0.019
	S KOCKÁZAT Harmincötévesen új karrierbe kezdeni. 2	0.157	0.075	0.118	2.076	0.039

Ábra 4

Továbbítana-e vállalati információkat privát e-mail címére?

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőív válaszai alapján

Az eredmények azt mutatják, hogy nincs szoros összefüggés e kérdés és azm eredeti kérdések között.

Érdekes módon csak az "Egyedül hazasétálni egy nem biztonságos környéken" kérdés mutatott gyenge pozitív kapcsolatot, amit feltételezhetjük, hogy úgy lehet értelmezni, hogy a privátszféránk biztonságában mennyire bíznak a válaszadók.

3.2.2 Csatlakozna-e nyilvános, nyílt wifi-hálózathoz?

A következő kérdés az volt, hogy csatlakozna-e nyilvános, nyílt WiFi hálózathoz a válaszadó. A mintában nem volt szignifikáns kapcsolatot e kérdés és a DOSPERT eredeti kérdései között.

Model Summary - ICT KOCKÁZAT Egy nyilvános wifihez csatlakozni. 3

Model	R	R^2	Adjusted R^2	RMSE
H_0	0.000	0.000	0.000	1.568
H_1	0.425	0.181	0.114	1.476

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
H_1	Regression	158.293	27	5.863	2.692	< .001
	Residual	716.564	329	2.178		
	Total	874.857	356			

Note. The intercept model is omitted, as no meaningful information can be shown.

Coefficients

Model		Unstandardized	Standard Error	Standardized	t	p
H_0	(Intercept)	2.714	0.083		32.715	< .001
H_1	(Intercept)	0.443	0.508		0.872	0.384
	E KOCKÁZAT Megkérdőjelezhető költségeket leírni az adóbevallásban.3	-0.033	0.074	-0.029	-0.439	0.661
	E KOCKÁZAT Más munkáját a sajátomként felhasználni. 3	0.048	0.066	0.043	0.722	0.471
	E KOCKÁZAT Egy barát titkát kifecsegni. 3	0.088	0.064	0.081	1.382	0.168
	E KOCKÁZAT Egy kisgyereket magára hagyni otthon egyedül, amíg elmegy a boltba. 3	-0.093	0.060	-0.093	-1.551	0.122
	E KOCKÁZAT Egy 50.000 Ft-ot tartalmazó pénztárcát megtartani. 2	0.012	0.054	0.013	0.226	0.821
	F KOCKÁZAT A napi jövedelmem feltenni lóversenyre. 3	-0.014	0.076	-0.013	-0.182	0.855
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10% -át befektetni egy mérsékelt növekedésű, diverzifikált alapba. 3	0.065	0.069	0.055	0.951	0.342
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy kockázatos pókerjátszmában. 3	-0.134	0.076	-0.123	-1.765	0.078
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 5%-át egy magaskockázatú befektetésbe fektetni. 3	0.065	0.067	0.058	0.960	0.338
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy sportmérkőzésre. 3	-0.045	0.075	-0.043	-0.599	0.549
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10%-át egy új üzleti lehetőségbe fektetni. 3	0.017	0.072	0.014	0.233	0.816
	H KOCKÁZAT Túl sok alkoholt fogyasztani egy társadalmi eseményen, például egy esküvőn. 3	0.023	0.056	0.024	0.408	0.684
	H KOCKÁZAT Biztonságiöv viselése nélkül vezetni. 3	0.122	0.074	0.118	1.643	0.101
	H KOCKÁZAT Bukósisak nélkül motorozni.3	-0.043	0.085	-0.035	-0.504	0.614
	H KOCKÁZAT Naptej nélkül napozni. 3	0.090	0.060	0.086	1.511	0.132
	H KOCKÁZAT Hazasétálni egyedül egy nem biztonságos városrészben. 3	0.205	0.069	0.176	2.966	0.003
	R KOCKÁZAT Olyan sípályán lesiklani, ami meghaladja a képességeim. 3	-0.024	0.070	-0.021	-0.345	0.730
	R KOCKÁZAT Vadvízi evezésre menni tavasszal, nagy vízállás esetén.3	-0.026	0.068	-0.024	-0.384	0.701
	R KOCKÁZAT Ejtőernyőzni.3	-0.034	0.069	-0.034	-0.493	0.622
	R KOCKÁZAT Bungeejumpingozni egy magas hídról. 3	0.017	0.071	0.018	0.241	0.809
	R KOCKÁZAT Kis repülőgépet vezetni. 3	0.130	0.063	0.126	2.060	0.040
	S KOCKÁZAT Beismerni egy barátomnak, hogy az ízlésem különbözik az övétől.3	0.110	0.063	0.096	1.743	0.082
	S KOCKÁZAT Egy hatósági személlyel összekülönbözni.3	-0.021	0.074	-0.018	-0.281	0.779
	S KOCKÁZAT Izgalmasabb karrierbe kezdeni egy biztosabb karrirer helyett. 2	0.019	0.087	0.013	0.214	0.831
	S KOCKÁZAT Egy kellemetlen témáról beszélni egy munkahelyi megbeszélésen. 2	0.181	0.075	0.149	2.427	0.016
	S KOCKÁZAT A családtól és a rokonoktól távolra költözni. 3	-0.006	0.067	-0.005	-0.091	0.927
	S KOCKÁZAT Harmincötévesen új karrierbe kezdeni. 2	0.075	0.081	0.059	0.929	0.354

Ábra 5

Csatlakozna-e nyilvános, nyílt wifi-hálózathoz?

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőív válaszai alapján

3.2.3 Használná a PIN-kódját, jelszavát vagy a feloldási mintáját mások előtt?

Model Summary - ICT KOCKÁZAT Mások előtt a pinkódomat / biztonsági mintámat használni. 2

Model	R	R^2	Adjusted R^2	RMSE
H_0	0.000	0.000	0.000	1.536
H_1	0.567	0.322	0.266	1.316

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
H_1	Regression	270.084	27	10.003	5.776	< .001
	Residual	569.798	329	1.732		
	Total	839.882	356			

Note. The intercept model is omitted, as no meaningful information can be shown.

Coefficients

Model		Unstandardized	Standard Error	Standardized	t	p
H_0	(Intercept)	4.176	0.081		51.376	< .001
H_1	(Intercept)	0.645	0.453		1.423	0.156
	E KOCKÁZAT Megkérdőjelezhető költségeket leírni az adóbevallásban.3	-0.071	0.066	-0.064	-1.072	0.285
	E KOCKÁZAT Más munkáját a sajátomként felhasználni. 3	0.156	0.059	0.144	2.638	0.009
	E KOCKÁZAT Egy barát titkát kifecsegni. 3	0.113	0.057	0.107	1.993	0.047
	E KOCKÁZAT Egy kisgyereket magára hagyni otthon egyedül, amíg elmegy a boltba. 3	0.056	0.053	0.057	1.047	0.296
	E KOCKÁZAT Egy 50.000 Ft-ot tartalmazó pénztárcát megtartani. 2	0.026	0.048	0.028	0.536	0.592
	F KOCKÁZAT A napi jövedelmem feltenni lóversenyre. 3	0.009	0.067	0.009	0.139	0.890
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10% -át befektetni egy mérsékelt növekedésű, diverzifikált alapba. 3	-0.034	0.061	-0.030	-0.561	0.575
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy kockázatos pókerjátszmában. 3	0.003	0.068	0.003	0.048	0.962
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 5%-át egy magaskockázatú befektetésbe fektetni. 3	0.086	0.060	0.079	1.435	0.152
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy sportmérkőzésre. 3	-0.046	0.067	-0.046	-0.692	0.489
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10%-át egy új üzleti lehetőségbe fektetni. 3	-0.015	0.064	-0.013	-0.240	0.811
	H KOCKÁZAT Túl sok alkoholt fogyasztani egy társadalmi eseményen, például egy esküvőn. 3	0.058	0.050	0.063	1.180	0.239
	H KOCKÁZAT Biztonságöv viselése nélkül vezetni. 3	0.054	0.066	0.053	0.812	0.418
	H KOCKÁZAT Bukósisak nélkül motorozni.3	0.111	0.076	0.094	1.469	0.143
	H KOCKÁZAT Naptej nélkül napozni. 3	0.104	0.053	0.100	1.944	0.053
	H KOCKÁZAT Hazasétálni egyedül egy nem biztonságos városrészben. 3	0.212	0.062	0.186	3.453	< .001
	R KOCKÁZAT Olyan sípályán lesiklani, ami meghaladja a képességeim. 3	-0.056	0.062	-0.050	-0.900	0.369
	R KOCKÁZAT Vadvízi evezésre menni tavasszal, nagy vízállás esetén.3	-0.062	0.061	-0.059	-1.020	0.308
	R KOCKÁZAT Ejtőernyőzni.3	-0.101	0.061	-0.105	-1.651	0.100
	R KOCKÁZAT Bungeejumpingozni egy magas hídról. 3	0.241	0.063	0.256	3.839	< .001
	R KOCKÁZAT Kis repülőgépet vezetni. 3	-0.075	0.056	-0.075	-1.340	0.181
	S KOCKÁZAT Beismerni egy barátomnak, hogy az ízlésem különbözik az övétől.3	0.055	0.056	0.049	0.977	0.330
	S KOCKÁZAT Egy hatósági személlyel összekülönbözni.3	0.011	0.066	0.009	0.162	0.871
	S KOCKÁZAT Izgalmasabb karrierbe kezdeni egy biztosabb karrirer helyett. 2	-0.086	0.078	-0.060	-1.103	0.271
	S KOCKÁZAT Egy kellemetlen témáról beszélni egy munkahelyi megbeszélésen. 2	0.095	0.067	0.080	1.430	0.154
	S KOCKÁZAT A családtól és a rokonoktól távolra költözni. 3	-0.054	0.060	-0.048	-0.908	0.364
	S KOCKÁZAT Harmincötévesen új karrierbe kezdeni. 2	0.143	0.072	0.114	1.982	0.048

Ábra 6

Használná a PIN-kódját, jelszavát vagy a feloldási mintáját mások előtt?

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőív válaszai alapján

Arra a kérdésre, hogy a válaszadó megengedné-e másoknak, hogy lássák a pinkódjukat, jelszavukat, vagy feloldási mintájukat, két gyenge kapcsolatot találtam: az egyik, hogy "hazasétálni egyedül egynem biztonságos városrészben ", a másik pedig a "bungeejumpingozni egy magas hídról" kérdéssel volt.

3.2.4 Engedné-e, hogy valaki az Ön előzetes beleegyezése nélkül használja az okoseszközét?

Model Summary - ICT KOCKÁZAT Hagyni, hogy más használja a telefonját a tudta nélkül. 3

Model	R	R^2	Adjusted R^2	RMSE
H_0	0.000	0.000	0.000	1.566
H_1	0.552	0.305	0.248	1.358

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
H_1	Regression	266.259	27	9.861	5.345	< .001
	Residual	606.956	329	1.845		
	Total	873.216	356			

Note. The intercept model is omitted, as no meaningful information can be shown.

Coefficients

Model		Unstandardized	Standard Error	Standardized	t	p
H_0	(Intercept)	3.843	0.083		46.364	< .001
H_1	(Intercept)	0.501	0.468		1.071	0.285
	E KOCKÁZAT Megkérdõjelezhetõ költségeket leírni az adóbevallásban.3	0.049	0.069	0.043	0.716	0.475
	E KOCKÁZAT Más munkáját a sajátomként felhasználni. 3	0.017	0.061	0.015	0.281	0.779
	E KOCKÁZAT Egy barát titkát kifecsegni. 3	0.232	0.059	0.214	3.954	< .001
	E KOCKÁZAT Egy kisgyereket magára hagyni otthon egyedül, amíg elmegy a boltba. 3	0.069	0.055	0.069	1.257	0.210
	E KOCKÁZAT Egy 50.000 Ft-ot tartalmazó pénztárcát megtartani. 2	0.042	0.050	0.045	0.841	0.401
	F KOCKÁZAT A napi jövedelmem feltenni lóversenyre. 3	0.009	0.069	0.008	0.127	0.899
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10% -át befektetni egy mérsékelt növekedésû, diverzifikált alapba. 3	-0.032	0.063	-0.027	-0.498	0.619
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy kockázatos pókerjátszmában. 3	-0.008	0.070	-0.007	-0.112	0.911
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 5%-át egy magaskockázatú befektetésbe fektetni. 3	-0.132	0.062	-0.119	-2.134	0.034
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy sportmérkõzésre. 3	0.143	0.069	0.138	2.065	0.040
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10%-át egy új üzleti lehetõségbe fektetni. 3	-0.059	0.066	-0.051	-0.898	0.370
	H KOCKÁZAT Túl sok alkoholt fogyasztani egy társadalmi eseményen, például egy esküvõn. 3	-0.002	0.051	-0.002	-0.035	0.972
	H KOCKÁZAT Biztonságöv viselése nélkül vezetni. 3	0.021	0.068	0.020	0.308	0.758
	H KOCKÁZAT Bukósisak nélkül motorozni.3	-6.432×10^{-4}	0.078	-5.340×10^{-4}	-0.008	0.993
	H KOCKÁZAT Naptej nélkül napozni. 3	0.092	0.055	0.087	1.671	0.096
	H KOCKÁZAT Hazasétálni egyedül egy nem biztonságos városrészben. 3	0.155	0.063	0.133	2.438	0.015
	R KOCKÁZAT Olyan sípályán lesiklani, ami meghaladja a képességeim. 3	0.112	0.064	0.099	1.750	0.081
	R KOCKÁZAT Vadvízi evezésre menni tavasszal, nagy vízállás esetén.3	0.002	0.063	0.002	0.040	0.968
	R KOCKÁZAT Ejtõernyõzni.3	-0.053	0.063	-0.053	-0.829	0.408
	R KOCKÁZAT Bungeejumpingozni egy magas hídról. 3	0.081	0.065	0.084	1.242	0.215
	R KOCKÁZAT Kis repülõgépet vezetni. 3	-0.136	0.058	-0.133	-2.355	0.019
	S KOCKÁZAT Beismerni egy barátomnak, hogy az ízlésem különbözik az övétõl.3	0.037	0.058	0.032	0.630	0.529
	S KOCKÁZAT Egy hatósági személlyel összekülönbözni.3	-0.034	0.068	-0.029	-0.506	0.613
	S KOCKÁZAT Izgalmasabb karrierbe kezdeni egy biztosabb karrirer helyett. 2	0.079	0.080	0.054	0.977	0.329
	S KOCKÁZAT Egy kellemetlen témáról beszélni egy munkahelyi megbeszélésen. 2	0.137	0.069	0.113	1.999	0.046
	S KOCKÁZAT A családtól és a rokonoktól távolra költözni. 3	0.079	0.062	0.068	1.270	0.205
	S KOCKÁZAT Harmincötévesen új karrierbe kezdeni. 2	0.014	0.075	0.011	0.193	0.847

Ábra 7

Engedné-e, hogy valaki az Ön előzetes beleegyezése nélkül használja az okoseszközét?

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőív válaszai alapján

Arra a kérdésre, hogy a válaszadó hagyná-e, hogy valaki más használja az okostelefonját vagy táblagépét a beleegyezése nélkül, gyenge összefüggést találtam azzal, hogy a válaszadó mennyire tartotta kockázatosnak, hogy egy barátjának elmondja a titkát, de a két kérdés közötti kapcsolat erőssége szintén gyenge pozitív volt.

Ezt úgy értelmezhetjük, hogy a válaszadók okoseszközeiken bizalmas jellegű tartalmat tárolnak, ahogy arra egy korábbi felmérésem is rámutatott. S e tartalmak mások számára való elérhetővé tétele olyan lenne, mintha saját titkainkat mesélnénk el másoknak.

3.2.5 Töltene-e vállalati adatokat az okostelefonjára?

Model Summary - ICT KOCKÁZAT Munkahelyi adatok, dokumentumok mobiltelefonra másolása. 3

Model	R	R^2	Adjusted R^2	RMSE
H_0	0.000	0.000	0.000	1.702
H_1	0.529	0.280	0.221	1.502

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
H_1	Regression	288.405	27	10.682	4.734	< .001
	Residual	742.407	329	2.257		
	Total	1030.812	356			

Note. The intercept model is omitted, as no meaningful information can be shown.

Gyenge pozitív kapcsolat volt kimutatható a "vállalati adatok, dokumentumok telefonra történő másolása" között és a "megkérdőjelezhető költségek elszámolása az adóbevallásba" kérdés között.

Összességében, feltételezéseimmel ellentétben, a mintában általában nem találtak szignifikáns összefüggést az IT-biztonsági kérdések és a kockázatvállalási hajlandóság között más kérdések esetében.

Coefficients

Model		Unstandardized	Standard Error	Standardized	t	p
H_0	(Intercept)	3.868	0.090		42.953	< .001
H_1	(Intercept)	-0.328	0.517		-0.634	0.527
	E KOCKÁZAT Megkérdőjelezhető költségeket leírni az adóbevallásban.3	0.269	0.076	0.218	3.548	< .001
	E KOCKÁZAT Más munkáját a sajátomként felhasználni. 3	0.127	0.067	0.105	1.880	0.061
	E KOCKÁZAT Egy barát titkát kifecsegni. 3	0.067	0.065	0.057	1.028	0.305
	E KOCKÁZAT Egy kisgyereket magára hagyni otthon egyedül, amíg elmegy a boltba. 3	0.126	0.061	0.117	2.076	0.039
	E KOCKÁZAT Egy 50.000 Ft-ot tartalmazó pénztárcát megtartani. 2	0.010	0.055	0.010	0.184	0.854
	F KOCKÁZAT A napi jövedelmem feltenni lóversenyre. 3	0.110	0.077	0.093	1.433	0.153
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10% -át befektetni egy mérsékelt növekedésű, diverzifikált alapba. 3	0.037	0.070	0.029	0.533	0.595
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy kockázatos pókerjátszmában. 3	-0.121	0.077	-0.103	-1.570	0.117
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 5%-át egy magaskockázatú befektetésbe fektetni. 3	0.156	0.069	0.129	2.262	0.023
	F KOCKÁZAT Egy napi jövedelmet feltenni egy sportmérkőzésre. 3	-0.033	0.077	-0.029	-0.429	0.668
	F KOCKÁZAT Az éves jövedelmem 10%-át egy új üzleti lehetőségbe fektetni. 3	0.104	0.073	0.083	1.430	0.154
	H KOCKÁZAT Túl sok alkoholt fogyasztani egy társadalmi eseményen, például egy esküvőn. 3	-0.015	0.057	-0.014	-0.263	0.793
	H KOCKÁZAT Biztonságiöv viselése nélkül vezetni. 3	0.010	0.076	0.009	0.138	0.891
	H KOCKÁZAT Bukósisak nélkül motorozni.3	-0.050	0.086	-0.038	-0.581	0.561
	H KOCKÁZAT Naptej nélkül napozni. 3	-0.013	0.061	-0.011	-0.215	0.830
	H KOCKÁZAT Hazasétálni egyedül egy nem biztonságos városrészben. 3	0.130	0.070	0.103	1.853	0.065
	R KOCKÁZAT Olyan sípályán lesiklani, ami meghaladja a képességeim. 3	-0.122	0.071	-0.099	-1.714	0.087
	R KOCKÁZAT Vadvízi evezésre menni tavasszal, nagy vízállás esetén.3	0.021	0.069	0.018	0.299	0.765
	R KOCKÁZAT Ejtőernyőzni.3	0.123	0.070	0.114	1.751	0.081
	R KOCKÁZAT Bungeejumpingozni egy magas hídról. 3	-0.009	0.072	-0.009	-0.128	0.898
	R KOCKÁZAT Kis repülőgépet vezetni. 3	0.003	0.064	0.002	0.042	0.967
	S KOCKÁZAT Beismerni egy barátomnak, hogy az ízlésem különbözik az övétől.3	-0.044	0.064	-0.036	-0.687	0.493
	S KOCKÁZAT Egy hatósági személlyel összekülönbözni.3	0.032	0.075	0.025	0.422	0.673
	S KOCKÁZAT Izgalmasabb karrierbe kezdeni egy biztosabb karrirer helyett. 2	-0.044	0.089	-0.028	-0.492	0.623
	S KOCKÁZAT Egy kellemetlen témáról beszélni egy munkahelyi megbeszélésen. 2	0.208	0.076	0.157	2.730	0.007
	S KOCKÁZAT A családtól és a rokonoktól távolra költözni. 3	-0.031	0.068	-0.025	-0.454	0.650
	S KOCKÁZAT Harmincötévesen új karrierbe kezdeni. 2	0.012	0.083	0.008	0.141	0.888

Következtetések

Eredményeim arra utalnak, hogy a mintában szereplő eredeti DOSPERT-kérdések önmagukban nem voltak képesek előrejelezni az IT-biztonsági kérdésekre adott válaszokat, és nem volt kimutatható közöttük egyértelmű, erős regressziós kapcsolat.

Ennek alapján elvetettem azt a hipotézisemet, hogy a DOSPERT-kérdőív önmagában képes felmérni az informatikai kockázatvállalási hajlandóságot. Így e kérdőív alkalmazása önmagában nem használható a fiatal felnőttek IT-biztonsági kockázatvállalási hajlandóságának felmérésére, egy új biztonságtudatossági felmérési eszközre van szükség, amely segít felmérni a leendő és jelenlegi alkalmazottak IT kockázatvállalási magatartását, és ezáltal növelni a vállalat IT-biztonságának szintjét.

Források

[1] Behavioral Science for Policy Lab, Andlinger Center for Energy and the Environment, Princeton University. Scoring Instruction. https://sites.google.com/decisionsciences.columbia.edu/dospert/scoring- instructions?authuser=0

[2] BLAIS Ann-Renée and WEBER U. Elke, A Domain-Specific Risk-Taking (DOSPERT) Scale for Adult Populations, vol. 1, pp. 33-47, 2006. http://journal.sjdm.org/06005/jdm06005.htm Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság. (2020, Nov.) A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság mobilpiaci jelentése. https://nmhh.hu/dokumentum/216281/NMHH_mobilpiaci_jelentes_2015Q42 020Q2.pdf

[3] KESZTHELYI András, Paradigmaváltás - biztonság - emberi tényező, Taylor: gazdálkodás- és szervezéstudományi folyóirat , vol. 7, no. 1-2, pp. 406-412, 2015. http://acta.bibl.u-szeged.hu/36354/1/vikek_018_019_406-412.pdf

[4] P. Szikora, B. Ali, "Information Security in the 21st Century - Smart Phones in Focus," 2018 IEEE 16th International Symposium on Intelligent Systems and Informatics (SISY), 2018, pp. 000255-000260, doi: 10.1109/SISY.2018.8524767.

[5] Szikora, P., Lazányi, K. (2022). The End of Encryption?–The Era of Quantum Computers. In Security-Related Advanced Technologies in Critical Infrastructure Protection (pp. 61-72). Springer, Dordrecht.

[6] I. M. Tóth, Á. Csiszárik-Kocsir, "Teleworking and the home office – the digital possibilities in work organization," 2022 IEEE 10th Jubilee International Conference on Computational Cybernetics and Cyber-Medical Systems (ICCC), 2022, pp. 000277-000280, doi: 10.1109/ICCC202255925.2022.9922887.

[7] C. Mizser, M. Garai-Fodor, Á. Csiszárik-Kocsir, "Key competences of young entrepreneurs in the world of digitalisation based on the results of a Hungarian questionnaire research," 2022 IEEE 10th Jubilee International Conference on Computational Cybernetics and Cyber-Medical Systems (ICCC), 2022, pp. 000281-000286, doi: 10.1109/ICCC202255925.2022.9922856